

Aangeboden: groene stroom uit Roemenië

Het Nederlandse bedrijf NeRo Renewables wil met drie windparken in Roemenië groene stroom voor Nederland produceren. Alleen daarmee kan ons land zijn klimaatdoelen halen, zegt oud-Groninger Markus Vrieling van de onderneming.

JOHN GEIJP

Nederland kan er een belangrijke stap richting zijn klimaatdoelen mee zetten: groene stroom van drie windparken in Roemenië die het Nederlandse bedrijf Nero Renewables er in de periode 2019-2021 wil bouwen.

Het kabinet wil er tot nu toe niet aan. Onbegrijpelijk, vindt de oud-Groninger Markus Vrieling, één van de drijvende krachten achter de onderneming. Hij is ervan overtuigd dat Nederland er niet in slaagt zijn doelstelling van 14 procent hernieuwbare energie in 2020 te halen als ons land niet zijn voordeel doet met elders opgewekte groene stroom. „En de doelen voor 2023 en 2030 ook niet.”

Recente verkenningen zijn ook niet optimistisch dat Nederland zijn groene ambities voor 2020 waarmaakt. Het Rijk wil in dat jaar windmolens op land hebben met een gezamenlijk vermogen van 6000 megawatt, terwijl een jaar geleden nog maar ruim 3200 megawatt beschikbaar was. Door de Roemeense windparken een rol te geven in de Nederlandse energievoorziening, zou ons land 1000 megawatt meer kunnen inboeken, goed voor de stroomvoor-



Een van de vrijwel zekere leveranciers aan NeRo is Lagerwey. FOTO ARCHIEF JAN ZEEMAN

ziening aan ruim een miljoen huishoudens. „Een derde van wat er tot 2020 nog bij moet komen”, aldus Vrieling

De windparken op land komen in Nederland moeilijk tot stand door het verzet van omwonenden, zegt

hij. Dat ligt in Roemenië anders. Alle omliggende dorpen en steden die op enige wijze iets merken van de turbines, krijgen volgens Vrieling 2 procent van de bruto-opbrengst.

Het dunbevolkte Roemenië met zijn geringe energieverbruik en waterkrachtcentrales heeft de in EU-verband overeengekomen klimaatdoelen voor 2020 al lang gehaald. In zo'n geval mag een andere EU-lidstaat er in een samenwerkingsverband groene stroom opwekken om zijn eigen quotum te halen.

Wat NeRo daarvoor in de plaats van Nederland vraagt: vijftien jaar een garantieprijs voor de 3 terawattuur die de windparken naar verwachting gaan leveren.

Vrieling: „De elektriciteitsprijs is natuurlijk al een poosje slecht, hoewel die zich nu wat herstelt. Maar de kosten van onze parken zijn laag. Een stuk grond waarvoor je in Nederland 24.000 euro betaalt, kost in Roemenië 1200 euro. Ook de exploitatiekosten liggen veel lager. Niemand die betwijfelt dat het project slaagt. Ook de banken niet. Maar zodra zij erin stappen, willen ze wel zo'n garantie. Zo werkt dat nu eenmaal. Maar er zijn genoeg partijen die er geld in willen steken: banken, investeerders, pensioenfondsen, bedrijven...”

De investering in de windparken bedraagt 1,4 miljard euro. Vrieling betoogt hoe goedkoop Nederland



Op de voorgrond een van de twee Lagerwey-molens in de Eemshaven. FOTO KEES VAN DE VEEN

‘Wij hebben helemaal geen SDE-subsidie nodig’



Markus Vrieling

aan de Roemeense groene stroom kan komen. De ondernemer: „We hebben helemaal geen SDE-subsidie nodig. De stroom kan zonder bijzondere kosten in Nederland worden geleverd, want de EU heeft bepaald dat er geen extra transportkosten in rekening mogen worden gebracht. Maar ik tuit in Den Haag al jaren op een blok beton. Wiebes zegt dat hij pas groene stroom van elders wil halen als Nederland zijn doelen niet

haalt. Hij zegt dat het wel gaat lukken. Hij wil natuurlijk druk zetten op die verduurzaming.”

Vrieling is sinds 2000 in Roemenië werkzaam, eerst in de ict, later in de energiesector. Al acht jaar is hij betrokken bij de windparken. Het initiatief lag aanvankelijk bij zo'n 20 Roemeense investeerders. Door toedoen van de oud-Groninger groeide de Nederlandse betrokkenheid. Dat resulteerde eerst in een stichting (met Energy Valley in Groningen als postadres) om het plan tot wasdom te brengen en vervolgens in de oprichting van het Nederlandse bedrijf NeRo (wat staat voor Nederland en Roemenië). Daarin zijn ook de belangen van de Roemeense aandeelhouders ondergebracht.

De 362 windmolens van het project zijn verdeeld over drie windparken. Het ene heet Vis-Viva, de twee andere naast elkaar gelegen concentraties worden gezamenlijk aangeduid als Adamdel. Binnenkort wordt duidelijk welke fabrikanten de turbines mogen leveren. Een van de vrijwel zekere leveranciers is Lagerwey

Bijval voor NeRo

Anders dan minister Wiebes zien enkele Kamerleden een deal met NeRo wel als een mogelijkheid om de klimaatdoelen dichterbij te brengen. Tijdens een vergadering van de vaste kamercommissie Economische Zaken in februari waren Agnes Mulder (CDA), Rob Jetten (D66) en William Moorlag (PvdA) positief.

De sociaal-democraat vindt het verzet tegen de windparken in Nederland geen goed motief om windstroom uit het buitenland te halen. „Je kunt niet elke keer als mensen hun hakken in het zand zetten daaraan toegeven”, zegt hij. „Maar we hebben het hier over Europese doelen. En dit is een voorbeeld van Europese samenwerking waar ik enthousiast van word. Bovendien is er door de betrokkenheid van Lagerwey ook een industrieel belang aan de orde. Het project levert Nederlandse werkgelegenheid op. Ik ken de financiële kanten niet exact,

maar zo ver ik inschat zijn er geen grote financiële risico's af te dekken. Ik heb voor NeRo een lans gebroken, maar ik kreeg jammer genoeg de minister niet mee.”

In de nieuwsbrief voor de energiesector Energeia bepleitten vorig jaar in een opinieartikel de Groningse hoogleraar energie en duurzaamheid Catrinus Jepma en directeur Gerrit van Werven van Energy Valley ook de samenwerking met NeRo. Zij verwezen naar de weinig bemoedigende berichten over het halen van de klimaatdoelen in 2020. „De voordelen zijn legio. Brussel ziet het graag gebeuren, en ons land komt dichterbij haar 2020-doel. De productiekosten van groene stroom vallen lager uit, de lokale bevolking profiteert en er ontstaat werkgelegenheid bij toeleveranciers in Nederland. Meer dan voldoende voordelen om het project serieus te bekijken.”

ven gaan opleveren.”

Als Nederland niet toehapt, zegt Vrieling, verhindert dat de bouw van de windparken niet. „Er is een afnemer voor de stroom die zegt: dan nemen wij het prijsrisico. Maar wij willen graag een bijdrage leveren aan het halen van de Nederlandse klimaatdoelen.”

